

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 20-го Іюня. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 20-go Czerwca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 15-го Іюня.

ВЫСОЧАЙШИЙ РЕСКАРИПТЪ

Ея Императорскаго Величества,

данный на имя Г-жи Предсѣдательницы С. Петербургскаго Совѣта Дѣтскихъ Приютовъ, Графини Ю. П. Стrogановой.

Графиня Юлія Петровна! Совершившееся въ 16 день сего Мая десятилѣтіе учрежденія въ сей столицѣ Дѣтскихъ Приютовъ, ознаменованное дѣятельнымъ и ревностнымъ участіемъ вашимъ въ успѣхамъ заведеній столь полезныхъ, доставляетъ Мнѣ пріятный случай изъявить вамъ искреннюю благодарность Мою за постоянныя труды, посвящаемыя вами съ истинно-Христіанскою любовію къ ближнему на усовершеніе и умноженіе сихъ убѣжищъ для дѣтей и сиротъ, исторгнутыхъ отъ бѣдствій нищеты и порока. Я убѣждена, что для души вашей нѣтъ большей награды, какъ наслажденіе, которое приносятъ добрыя дѣла ваши; но Я за удовольствіе поставлю Себѣ удостоверить васъ въ Моей совершенной признательности за все попеченія ваши о благѣ сихъ заведеній, пребывая вамъ навсегда доброжелательною.

На подлинномъ Собственною Ея Императорскаго Величества рукою подписано:

АЛЕКСАНДРА.

С. Петербургъ,
18-го Мая 1847 года.

Государь Императоръ, въ 7-й день Мая, Высочайше повелѣть соизволилъ: тѣмъ нижнимъ чинамъ изъ Польскихъ пѣльныхъ, которые отличать себя особеннымъ усердіемъ къ службѣ и хорошимъ поведеніемъ, зачитать въ срокъ 25-ти-лѣтней выслуги время, проведенное ими въ арестантскихъ ротахъ и на работахъ по Московскому шоссе.

По случаю накопившагося вновь въ кладовыхъ Экспедиціи Кредитныхъ билетовъ фонда звонкой монеты, съ Высочайшаго соизволенія, сдѣлаво было распоряженіе о перевозкѣ золотой монеты и слитковъ серебра, всего на 12,650,054 р. 72 к. сер., въ запасную кладовую, въ С. Петербургской Крѣпости состоящую. Въ назначенный для сего день, 20-го Мая, Г. Государственный Контроллеръ, въ присутствіи Министра Финансовъ объявилъ собравшимся въ Экспеди-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 15-go Czerwca.

НАИВЫ՚ШЫЙ РЕСКРИПТЪ

JEJ CESARSKIEJ MOŚCI.

do Prezydującej w Radzie Petersburgskiej Przytułków dla Dzieci, Hrabiny J. Stroganowej.

Hrabino Julio córko Piotra! Upłynione w dniu 16 m Maja roku bieżącego dziesięciolecie od zaprowadzenia w tej stolicy Przytułków dla Dzieci, odznaczone czynnym i gorliwym udziałem waszym w postępach zakładów tak pożytecznych, nastęrcza Mj przyjemną sposobność oświadczenia wam szczerzej wdzięczności Mojej za ciągle trudy, poświęcane przez was z prawdziwie Chrześcijańską miłością bliźniego ku udoskonaleniu i pomnożeniu tych przytułków dla dzieci i sierot, wyrwanych z ucisku nędzy i moralnego zepsucia. Przekonana jestem, że dla duszy waszej nie ma większej nagrody nad pociechę, którą przynoszą dobre wasze czyny; wszelako miło Mj jest zapewnić was o Mojej zupełnej wdzięczności za wszystkie starania wasze o dobro tych zakładów, pozostając dla was na zawsze życzliwą.

Na oryginalne Własną JEJ CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

ALEXANDRA.

St. Petersburg,
18-go Maja 1847 roku.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, w dniu 7-m Maja r. b. Najwyżej rozkazać raczył: aby żołnierzom z jeńców Polskich, którzy się odznaczają szczególną gorliwością w służbie i dobrém prowadzeniem się, policzać do terminu 25-letniej wysługi czas, w przeciagu którego znajdowali się w kompanijach poprawczych i na robotach przy szosie Moskiewskiem.

Z powodu nagromadzenia się znowu w skarbcach Ex-pedytury Biletów Kredytowych funduszu monety brzęczącej, z Najwyższego zezwolenia wydane było rozporządzenie, względem przewiezienia monety złotej i sztabek srebra, w ogóle na 12,650,054 rub. 72 kop. sr., do skarbcu zapasowego, znajdujacego się w twierdzy St. Petersburgskiej.

W wyznaczonym na to dniu 20-m Maja, P. Kontroler Państwa, w obec Ministra Skarbu, oświadczył zgro-

ции Кредитных Билетов членам Совета Кредитных Установлений и депутатам от биржевого купечества и иностранных гостей, как о том, что хранящийся в С. Петербургской Крѣпости фондъ въ звонкой монетѣ и драгоцѣнныхъ металахъ, подъ наблюдениемъ ихъ прежде туда перевезенный, останется донышъ неприкосновеннымъ, такъ и о предстоящей перевозкѣ вновь накопившагося въ послѣдствіи фонда, и пригласилъ ихъ, по прежнимъ примѣрамъ, приступить къ повѣркѣ назначеннаго къ тому количества золотой монеты и слитковъ.

По произведеніи таковой повѣрки, причѣмъ золотая монета и слитки серебра оказались въ объявленномъ выше количествѣ, приступлено при тѣхъ же лицахъ, къ самой перевозкѣ, которая и совершена въ тотъ же день, подъ прикрытіемъ особо назначеннаго, при двухъ штабъ-офицерахъ, воинскаго пѣшаго и коннаго конвоя.

По окончаніи оной, Советъ Кредитныхъ Установлений въ полномъ собраніи его членовъ, подъ предсѣдательствомъ Генерала отъ Кавалеріи, Генераль-Адъютанта Графа Василья Васильевича *Левашова*, при бытности Коменданта С. Петербургской Петропавловской Крѣпости, Генерала отъ Инфантеріи Ивана Никитича *Скобелева* и тѣхъ же депутатовъ отъ биржевого купечества, произвелъ освидѣтельствованіе перевезеннаго въ запасную кладовую въ крѣпости капитала, и удостоверился, что оный находится въ цѣлости.

Въ слѣдствіе чего составленъ актъ, который утверждёнъ подписью присутствовавшихъ при освидѣствованіи.

Городъ Букарестъ, столица Валахскаго Княжества, имѣлъ несчастье потерѣть опустошительный пожаръ 23-го минувшаго Марта. Пожаръ вспыхнулъ въ одномъ изъ домовъ, находящихся въ центрѣ города, въ кварталѣ самомъ торговомъ и населенномъ. При дѣйствіи сильнаго вѣтра пламя мгновенно перенеслось на кварталы самые отдаленные, и не смотря на всѣ усилія остановить распространеніе оного, превратило въ пепель гостинный дворъ, городскую тюрьму, многіе караванъ-сераи, 13 церквей и 1,800 домовъ. Весь убытокъ, причиненный пожаромъ, полагаютъ до четырехъ милліоновъ червонныхъ.

Государь Императоръ, во Всемилостивѣйшемъ вниманіи къ Валахскому народу, состоящему подъ покровительствомъ, Россіи, пожаловавъ 3,000 червонныхъ для облегченія пострадавшихъ отъ пожара жителей, Высочайше повелѣть соизволилъ открыть подписку на пожертвованія по всему Государству, пригласивъ начальниковъ губерній и предводителей дворянства къ сбору приношеній въ пользу погорѣвшихъ жителей Букареста, и доставлять собранныя приношенія въ тамошнее Генеральное Консульство наше непосредственно, или Азіатскій Департаментъ Министерства Иностранныхъ Дѣлъ. Причѣмъ состоялось также Высочайшее соизволеніе, чтобы въ газетахъ публикуемы были списки лицъ, коими будутъ дѣлаемы пожертвованія, съ означеніемъ пожертвованной суммы.

О исполненіи сей Высочайшей воли сдѣлано распоряженіе со стороны Министерства Внутреннихъ Дѣлъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 12 Іюня.

Въ засѣданіи палаты перовъ, происходившемъ третьяго дня, возникли пренія между предсѣдателемъ, герцогомъ Броли и маркизомъ Буасси, по поводу предложенія маркиза относительно вопросовъ, которые онъ хотѣлъ представить. Палата отвергла сіи вопросы, которые касались содержанія королевскаго двора.

— Палата депутатовъ окончила вчера пренія о проектѣ закона касательно кредитовъ, требуемыхъ для Алжиріи и приняла сей законъ большинствомъ 321-го голоса противъ 30-ти. Военный министръ взялъ обратно проектъ закона объ устройствѣ земледѣльческихъ лагерей въ колоніи. Засимъ Г. Гизо представилъ президенту бумаги относительно интервенціи въ Португалію.

— Въ *Union Monarchique* утверждаютъ, что всѣ усилія употреблены были къ тому, чтобы возстановитъ

мадзonym в *Expedyturze Biletów Kredytowych Członkom Rady Instytucji Kredytowych*, oraz delegowanym od *kupiectwa giełdowego i kupców zagranicznych*, tak o tém же zachowujący się w twierdzy *Petersburgskiej fundusz w monecie brzęczącej i drogich metallach*, pod czuwaniem ich poprzednio tam przewieziony, pozostaje dotąd nie-*tkniętym*, jako i o mającém się skutecznie przewiezieniu nowo-nagromadzonego funduszu, i wezwał ich, podług przyjętego zwyczaju, aby przystąpili do sprawdzenia przeznaczonej na to ilości monety złotej i sztabek.

По odbyciu takowego sprawdzenia, przyczém moneta złota i sztabki srebra okazały się być w zapowiedzianej ilości, przystąpiono, przy tychże osobach, do samego przewiezienia, które się skutecznie tegoż dnia, pod zastaną umyślnie wyznaczonego, przy dwóch Sztabś Officerach, konwoju wojskowego, pieszego i konnego.

По уkończeniu przewiezienia, Rada Instytucji Kredytowych, w całym komplecie swych Członków, pod Prezydencją Jenerała Jazdy, Jenerała Adjutanta *Hrabi Lewaszowa*, w przytomności Komendanta twierdzy *Petersburgskiej św. Piotra i Pawła*, Jenerała Piechoty *Skobelewa* i tychże delegowanych od *kupiectwa giełdowego*, odbyła na nowo rewizją przewiezionego do skarbcu zapasowego w twierdzy kapitału, i przekonała się, że takowy znajduje się w całości.

W skutek czego sporządzono akt, który stwierdzony został podpisami obecnych przy rewizji.

Miasto Bukarest, stolica Xięstwa Wołoszczyzny, uległo nieszczęściem, okropnemu pożarowi, 23 go Marca r. b. Pożar wszczął się w jednym z domów, leżących w środku miasta, w cyrkułe najhandlowniejszym i najludniejszym. Z powodu silnego wiatru, ogień w oka mgnie-*niu* dosięgnął cyrkułów najdalszych, i pomimo wszelkich ku wstrzymaniu szerczenia się jego usiłowań, obrócił w perzynę dwór gościnny, więzienie miejskie, wiele karawan-serajów, 13 kościołów i 1,800 domów. Całą szkodę, przez pożar zrzadzoną, oceniają na cztery miliony czerw. złotych.

Jego Cesarzka Mość, przez Najmłodszy wzgląd na naród Wołoski, zostający pod opieką Rosyi, ofiarowawszy 3.000 czerwonych złotych dla ulgi dotkniętych pożarem mieszkańców, Najwyżej rozkazać raczył, otworzyć składkę dobrowolną w całym Państwie, wezwawszy naczelników Gubernii i Marszałków gubernialnych do zbie-*rania* ofiar na korzyść pogorzalców Bukarestskich, i odsyłać zebrane kwoty do naszego tamże Konsulatu Jeneralnego bezpośrednio, lub też przez Departament Azyatycki Ministerstwa spraw zagranicznych. Przytém jeszcze nastąpiło Najwyższe zezwolenie, izby przez gazety ogła-*szone* były listy osób składających ofiary, wyrażeniem ofiarowanej summy.

Względem wykonania téj woli Najwyższej wydane zostało rozporządzenie ze strony Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Франція.

Парижъ, 12 czerwca.

Na onegdajszym posiedzeniu Izby Parów, rozwinięły się żywe rozprawy między prezydującym Xięciem Broglie i *Margrabią Boissy*, z powodu wniosku *Margrabięgo* względem interpellacyi, którą chciał podać. Izba odmówiła w końcu przyjęcia téj interpellacyi, która ściągala się do dworu królewskiego.

— Izba Deputowanych ukończyła wczoraj rozprawę nad projektem do prawa o nadzwyczajnych kredytach dla *Algieryi*, i przyjęła go większością głosów 231 przeciw 30-*Minister wojny* cofnął projekt do prawa o urządzeniu obozów rolniczych. Następnie P. Guizot złożył Prezesowi Izby papiery, dotyczące interwencyi w *Portugalii*.

— *Union Monarchique* zapewnia, że dokładano wszelkich starań, aby skutecznie porozumienie między panem

согласіе между Г. Жирарденомъ и министерствомъ, но первый не хотѣлъ согласиться на предложенныя ему условія.

— Парижскій Архіепископъ издалъ брошюру о проектѣ закона относительно Сенъ-Денисскаго капитула, которую велѣлъ розда въ депутатамъ. Онъ не одобряетъ сего проекта и надѣется, что ни одинъ священникъ во Франціи также не одобритъ оного. Архіепископъ доказываетъ, что предположенный капитулъ не долженъ быть устраненъ отъ его власти и подчиненъ непосредственно Папѣ.

— Слышно, что правительство отправило въ Тулонъ другое, совершенно противное первому, предписание, которымъ приказывается приостановить отправленіе кораблей въ Португалію.

— По прибытіи франц. эскадры флота, 3-го с. м., въ палмскій портъ, на островѣ Маюркѣ, принцъ Жуэвильскій послалъ фрегатъ „Плутоны“ на островокъ Кабрера, на которомъ некогда были заключены и померли Французы, взятые въ плѣнъ въ сраженіи при Байленѣ, — дабы воздать праху ихъ Христіанскій долгъ, по церковному обряду.

— Первый пакетботъ, долженствовавшій выйти изъ Гавра въ Америку 31 Мая, отправленъ будетъ туда 14 Іюня.

— По слѣдствіи вновь заключенной съ Англіею почтовой конвенціи, письма изъ Лондона получаемы будутъ въ Парижѣ одними сутками раньше прежняго.

— Генераль Флоресъ прибылъ въ Парижъ.

— Погребеніе маршала Груши происходило третьяго дня, съ большимъ военнымъ парадомъ. Послѣ отпѣванія тѣла въ церкви Дома Инвалидовъ, происшедшаго въ присутствіи военнаго министра и находящихся въ Парижѣ генераловъ, погребальная процессія двинулась на кладбище отца Лашеза, гдѣ тѣло предано было землѣ, при нѣсколькихъ рѣчахъ, произнесенныхъ въ честь усопшаго.

— Въ смежныхъ съ французскими владѣніями мароккскихъ провинціяхъ, положеніе дѣлъ получаетъ все болѣе и болѣе грозный видъ, и потому обстоятельство это объясняетъ отправленіе отряда изъ Тлемсена къ мароккской границѣ при Лалла-Магрия. Волненіе умовъ и безпокойство въ самомъ дѣлѣ распространялись между тамошними племенами. Издавли Абд-эль-Кадеръ прокламацію къ этимъ племенамъ, подстрекая ихъ въ возмущенію противъ мароккскаго императора, — это еще неизвѣстно. Достоверно только, что все народонаселеніе риффской области возстало противъ Мулей-Абдеръ-Рамаана, который, какъ кажется, не предпринялъ еще никакихъ мѣръ противъ сей бури.

13 Іюня.

Палата перовъ, выслушавъ во вчерашнемъ засѣданіи министра народнаго просвѣщенія, отрицала предложеніе г-на Флоранса, чтобы врачи раздѣлены были на два разряда.

— Маршалъ Бюжо, по телеграфической депешѣ, вышелъ на берегъ въ Сеттѣ, откуда вскорѣ прибудетъ въ Парижъ.

— Сегодня носились слухи, что должность алжирскаго генераль-губернатора поручена будетъ генералу Бедо, въ случаѣ, если маршалъ Бюжо непременно пожелаетъ оставить политическое поприще. Говорятъ, что одна знатная особа писала къ герцогу Исли, чтобы онъ, предъ отъѣздомъ въ свое имѣніе, захватилъ въ Парижъ.

— Говорятъ, что въ Мадридѣ, между Королевою Изабеллою и княземъ Глюксбергомъ возникло недоразумѣніе, какое недавно случилось въ Афинахъ между Королемъ Оттономъ и г-мъ Муссуромъ.

— Въ кабинетномъ совѣтѣ состоялось постановленіе отозвать контръ-адмирала Монтаньи-де-ла-Рока, командующаго французскою эскадрою при африканскихъ берегахъ, подъ начальствомъ коего съѣлъ на мель паровой фрегатъ *Caraibe*, который по приказанію его былъ сожженъ.

— Съ 1-го Января по 1-е Іюня, парижскимъ Трибуналомъ дано 53 разводныхъ, изъ числа коихъ 47 въ слѣдствіе нарушенія супружеской вѣрности.

— Большой wiaduktъ, устроенный чрезъ Нертекую равнину на начатой желѣзной дорогѣ изъ Марсели въ Авиньонъ, обрушился; убытки простираются до 3 миліоновъ франковъ.

Girardin и Министерствомъ, але первый не хотѣлъ пристоить на подане му warunki.

— Арцybiskupъ Парыжскій выдалъ брошюру о проекcie do prawa wzgledemъ kapituły w St. Denis, i takową pomiedzy Deputowanychъ rozdać kazal. Rzucia w nięj poeiski na ten projekt i spodziewa się, że go żaden xiadz w e Франци не pochwali. Dowodzi, że zamierzona kapituła nie ma prawa usuwać się z pod jego władzy i wprost w Papierze się znościć.

— Слышачъ, że rządъ przesłał do Тулону други, przeciwny pierwszemu rozkaz, aby już nie posyłać posiłkowych okrętów pod Lizbonę.

— Gdy flota francuzka znajdowała się 3 b. m. w porcie Palma, na wyspie Majorce, wysłał Xiążę Joinville fregatę *Pluton*, na małą wyspę Cabrera, będącą niegdysъ więzieniem i grobemъ Francuzów, którzy się dostali do niewoli w bitwie pod Bajlen, w celu oddania imъ kościomъ posługi chrześciańskiej, według obrzędówъ kościoła.

— Pierwszy statekъ pocztowy, który miałъ z Hawru odplynąć do Ameryki 31 maja, wyprawiony tamże będzie 14 czerwca.

— Mocą zawartęj konwencyi pocztowej z rządemъ angielskimъ, listy z Londynu przychodzić będą o 21 godzinъ weześniej do Parыжа.

— Jenerał Flores przybył do Parыжа.

— Pogrzebъ Marszałka Grouchy odbył się zawczoraj z wielką paradą wojskową. Po żalobnemъ nabożeństwie w kościele Inwalidów, na którymъ znajdował się Minister wojny i obecni w Parыżu Jenerałowie, orszakъ pogrzebowy udał się na cmentarzъ *Père la Chaise*, gdzie przy pochowaniu zwłok, w kilku mowachъ oddano hołdъ zasługomъ zmarłego.

— W graniczącъ z posiadłościami francuzkimi prowincjachъ Marokkańskich, przybierają rzeczy coraz groźniejszą postać, przez co wyjaśnia się też wystanie kolumny z Tlemsen ku granicy Marokkańskij pod Lalla Magnia. Wzburzenie i niespokojność rozszerzyły się rzeczywiscie pomiedzy tamecznymi pokoleniami. Czy Abd-el-Kader wydał do tychъ pokoleń odezwę do powstania przeciw Cesarzowi Marokkańskiemu, nie jest jeszcze wprawdzie wiadomemъ. To tylko pewna, że cała ludność prowincyi Riff jest w powstaniu przeciwъ Muley Abder-Rhamanowi, który, jak się zdaje, żadnego jeszcze kroku przeciwъ tѣj burzy nie przedsięwziął.

Dnia 13 czerwca.

Izba Parów, wysłuchawszy w dniu wczorajszymъ Ministra oświecenia publicznego, odrzuciła wniosekъ P. Florens, aby lekarze podzieleni byli na dwie klasy: miejskich i wiejskich.

— Marszałekъ Bugeaud, według depeszy telegraficznej, wyładował w Cette, zkądъ niebawemъ przybędzie do Parыжа.

— Wasiąj krająłъ pogłoska, że Gubernatorstwo Jeneralne Algierji ma być ofiarowane Jenerałowi Bedeau, w razie gdyby Marszałekъ Bugeaud koniecznie chciałъ usunąć się od spraw publicznychъ. Pewna znakomita osoba miała pisać do Xięcia Isly, aby przedъ udaniem się do dóbrъ swoichъ zjechał do Parыжа.

— Mówią, że między Królową Izabellą a Xięciemъ Glüksbergъ zaszło podobnego rodzaju nieporozumienie, jako niedawno w Atenachъ między Królemъ Ottonemъ a P. Musсурus. Szczegóły jednakъ nie są wiadome.

— Na radzie gabinetowej postanowionemъ zostało odwołanie Kontръ-Admirala Montagnies de la Roque, który dowodzi eskadrą francuzką przy brzegachъ Afryki, a pod którego dowództwemъ parowa fregata *Caraibe* osiadła na mieliźnie i na rozkazъ jego podpaloną została.

— Od 1-go stycznia do 1-go czerwca samъ Trybunałъ Cywilny Parыжскій dał 53 разводów, między którymi 47 w skutku złamania wiary małżeńskięj.

— Wielki wiaduktъ, zbudowany przez dolinę Nerthe, na rozpoczętęj kolei żelaznej z Marsylii do Avignonu, zawalił się. Szkoda wynosi 3 miliony franków.

Королева Христина прибыла сюда сегодня из Тулона.

— Въ *Union Monarch'que* пишутъ: „Вчера, въ палатѣ только и было рѣчи, что о дѣлѣ Г. де Жирардена, которое съ каждымъ днемъ рѣшительно принимается болѣе и болѣе грозные размѣры и кончится, можетъ быть, какъ мы думаемъ не безъ основанія, дѣйствительнымъ политическимъ переломомъ. Большое число депутатовъ, принадлежащихъ не только къ рядамъ оппозиции, но и къ охранительной партіи, соглашались, въ разныхъ группахъ, громко провозгласить крайнюю необходимость произвести парламентское слѣдствіе надъ административнымъ положеніемъ страны.— Нѣкоторые особы утверждали впрочемъ, что такова была единственная цѣль, которую имѣла въ виду палата перовъ, пригласивъ къ себѣ Г. де Жирардена. Къ несчастію, верхняя палата, поступивъ слишкомъ поспѣшно, начала процессъ, между тѣмъ какъ ей слѣдовало, и она дѣйствительно хотѣла произвести только слѣдствіе. Но, присовокупляли къ этому, сіе слѣдствіе не принадлежитъ ли специально къ обязанностямъ избирательной палаты, и не она ли должна рѣшить, въ нынѣшнихъ обстоятельствахъ, при ежедневныхъ и постыдныхъ обвиненіяхъ, которыя со всѣхъ сторонъ падаютъ на министерство, заслуживаетъ ли оно оправданія или нѣтъ?“

— Изъ сѣверныхъ департаментовъ Франціи и изъ Бельгіи получаютъ извѣстія о пониженіи цѣнъ на хлѣбъ, который, какъ заключать можно, уже не возвысится.

А Н Г Л І Я.

Лондонъ, 8 Июня.

О пребываніи Его Императорскаго Высочества Государя Великаго Князя Константина Николаевича въ Англіи сообщаются еще слѣдующія извѣстія:

1-го Июня, Его Императорское Высочество завтракалъ, въ 9 часовъ, съ Ея Величествомъ Королевою и прогуливался съ нею въ саду Виндзорскаго Замка. Къ полудню, отправился на лошадиную скачку въ Аскоттъ.

Первый призъ, большую вазу, подаренную Е. В. Королевою, получила лошадь *Hero*, принадлежащая Джону Дею, извѣстному въ Англіи за перваго знатока въ обученіи скакуну.

Въ тотъ же день былъ великолѣпный обѣдъ у Королевы, въ георгиевской залѣ, послѣ котораго начались танцы въ ватерлооской галлерей. Королева открыла балъ съ Великимъ Княземъ.

2-го Июня, послѣ завтрака, принцъ Альбертъ показывалъ Его Императорскому Высочеству Георгіевскую Часовню. Королева прогуливалась въ каретѣ по Виндзорскому Парку до *Virginia-Water*. Великій Князь, принцъ Альбертъ, принцъ Георгъ Кембриджскій и Герцогъ Веллингтонъ сопровождали Ея Величество. Въ замокъ возвратились въ 7¼ час. по полудни.

Ея Вел. Королева, узнавъ, что этотъ день есть день тезоименитства Великаго Князя, за обѣдомъ, провозгласила тостъ за здравіе Его Императорскаго Высочества. Вечеромъ былъ концертъ.

3-го Июня, поѣздъ отправился въ Аскоттъ. Большая ваза, подаренная Императоромъ, была выиграна тою же лошадью, *Hero*, которая получила призъ 1-го Июня.

Во время скачки, Великій Князь, съ сопровожденіемъ Наслѣднаго Принца Саксенъ-Веймарскаго, ходилъ между зрителями, собравшимися, по случаю прекрасной погоды, въ несметномъ множествѣ.

— Послѣ обѣда, танцовали въ галлерей ватерлооской. Балъ продолжался до 2 часовъ.

4-го Июня, послѣ закуски (*lunchion*), Великій Князь простился съ Королевою, и въ 3½ часа отправился на Слоускую Станцію, вмѣстѣ съ наслѣдными принцами и принцессою Саксенъ-Веймарскими и принцемъ Лукскимъ. Въ 4 часа, Великій Князь прибылъ въ отель *Mivart*.

Принцъ Оскаръ шведскій, прѣхавшій въ Лондонъ, сдѣлалъ визитъ Великому Князю. Отдохнувъ нѣсколько часовъ и отобѣдавъ въ отелѣ, Его Императорское Высочество посѣтилъ на короткое время французскій театръ, и потомъ отправился въ 9¼ часовъ къ леди Пемброкъ.

5-го Июня, все утро посвящено было предметамъ пользы и поученія. Въ 10¼ часовъ, Великій

Królowa Krystyna przybyła tu dzisiaj z Tuluonu.

— W *Union Monarchique* pisała: „Wczoraj, w Izbie Deputowanych o niczemъ więcej nie mówiono jakъ tylko o sprawie P. Emila de Girardio, która z dnia na dzieńъ przybiera groźniejszą postać, i doprowadzi, jakъ sądzimy nie bezъ zasady, do rzeczywiście politycznego przesilenia. Wielka ilość deputowanych, należącychъ не только do szeregu оппозиции, ale też i do stronnictwa zachowawczego, lupię się w różnychъ gromadach, byli tego zdania, aby głośno wynurzyć niezbędną potrzebę przedsięwzięcia parlamentarnego śledztwa nadъ administracyjnymъ położeniemъ kraju. Niektórzy utrzymywali zresztą, że taki byłъ właściwy celъ Izby Parów, pozyskującъ przedъ kratki sądowniczej P. Emila de Girardin. Na wieszczęście, Izba Wyższa, postąpiwszy na zbytъ skwapliwie, rozpoczęła process, kiedy przeciwnie wypadało jej, i ona sama tego życzyła, wyprowadzić tylko śledztwo. Lecz, przydawali, azali to śledztwo nie należy спецыalnie do obowiązkówъ wybornej Izby, i czyli nie ona sama powinna rozstrzygnąć, w teraźniejszychъ okolicznościachъ, przy codziennychъ i hańbiącychъ obwinieniachъ, które ze wszęchъ stronъ padają на ministerstwo, czyli to ministerstwo zasługuje lub nie на uniewinienie?“

— Nie tylko z północnej Francji, ale także i z Belgji nadchodzą doniesienia, że ceny zboża znacznie spadły i jakъ się spodziewać należy, więcej się nie podniosą.

А Н Г Л І Я.

Лондонъ, 8 czerwca.

О публице JEHO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI XIĘCIA KONSTANTEGO NIKOLAJEWICZA w Anglii czytamy jeszcze następujące szczegóły:

Dnia 1 czerwca, JEHO CESARSKA WYSOKOŚĆ jadł śniadanie, o godzinie 9 ej, z Jej Kr. Mością i przechadzał się z nią w ogrodzie zamku Windsor. Około południa udali się на konne wyścigi do Ascott.

Pierwszą nagrodę, wielką wazę, darowaną przez Jej Kr. Mość, otrzymał koń *Hero*, należący do P. John Day, mającego w Anglii sławę najlepszego mistrza w ćwiczeniu wyścigowych koni.

Tegoż dnia byłъ wspaniały obiad u Królowej, w sali Króla Jerzego, poczemъ nastąpiły tańce w galleryi Waterloo. Królowa rozpoczęła bal z WIELKIM XIĘCIEM.

Dnia 2 czerwca, po śniadaniu Xiąże Albert okazałъ JEHO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI kaplicę Króla Jerzego; poczemъ Królowa używała przechadzki w karecie w parku Windsor, aż do *Virginia Water*. WIELKI XIĄŻE, Xiąże Albert, Xiąże Jerzy Cambridge i Xiąże Wellington, towarzyszyli Jej Kr. Mości. Wrócono do zamku o godzinie 7¼ wieczorem.

Jej Kr. Mość dowiedziawszy się, że ten dzień jest dniem imienia WIELKIEGO XIĘCIA, wniosła, w czasie obiadu, toast za zdrowie JEHO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI. Wieczoremъ даны byłъ концертъ.

Dnia 3 czerwca, towarzystwo udało się do Ascott. Wielka waza, darowana przez N. CESARZA Wszęch Rosyi, dostała się znowu temuż koniowi *Hero*, który otrzymałъ nagrodę 1-go czerwca.

Podczas wyścigów, WIELKI XIĄŻE, w towarzystwie Xięcia dziedzicznego Sasko-Wejmarskiego, przechadzał się między widzami, którzy się tam z powodu pięknąj погоды, w wielkiej ilości zgromadzili.

Po obiedzie, znowu tańcowano w sali Waterloo. Bal trwał do godziny 2.

Dnia 4 czerwca, po przekasce (*lunchion*), WIELKI XIĄŻE pożegnał się z Królową, i o godzinie 3½ udał się na stacyą Slows, wraz z dziedzicznymi Xiążętami i Xiężniczką Sasko-Wejmarską, jako też z Xięciem Lukki. O godzinie 4-ej, WIELKI XIĄŻE przybył do hotelu *Mivarta*.

Xiąże Oskar szwedzki, który niedawno przyjechał do Londynu, odwiedził WIELKIEGO XIĘCIA. Wyproczawszy kilka godzin i zjadłszy obiad w hotelu, JEHO CESARSKA WYSOKOŚĆ odwiedził на kilka chwil teatr francuzki, a potemъ udał się o godzinie 9¼ do Lady Pembroke.

Dnia 5 czerwca, cały ranek został poświęcony przedmiotomъ pożytku i nauki. O godzinie 10¼, WIELKI XIĄŻE

Князь поехалъ къ инженеру, сэру Джону Ренни, который приехалъ его на своемъ заводе, гдѣ дѣлаются паровыя машины; близъ Блакфрiарскаго Моста. Великій Князь пробылъ тамъ два часа, чтобы осмотрѣть обширное заведенiе во всѣхъ его подробностяхъ, которые не только были показываемы Его Императорскому Высочеству самимъ Ренни, но и объясняемы старшими мастерами разныхъ отдѣленiй.

Послѣ того, Великій Князь посетилъ огромную пивоварню Барклай и Перкинса.

Въ половинѣ втораго часа, заказанъ былъ завтракъ въ лондонской тавернѣ (*Bishopsgate-Street*, въ Сити), чтобы оттуда отправиться на Королевскiй Монетный Дворъ. Великій Князь прибылъ туда въ половинѣ третьяго и провелъ цѣлый часъ въ разсматриванiи дѣлопроизводства при битiи золотой и мѣдной монеты и серебряныхъ медалей. При этомъ случаѣ была выбита медаль съ надписью, означающаго день посѣщенiя Монетнаго Двора Его Императорскимъ Высочествомъ.

Въ 4½ часа, Великій Князь возвратился въ отель *Mivart*. Отдохнувъ съ часъ, Его Императорское Высочество отправился верхомъ, чтобы оплатить визитъ принцу Оскару шведскому.

Въ 6½ часовъ, Великій Князь обѣдалъ у вдовствующей Королевы, которая послѣ того отправилась съ Нимъ въ Итальянскую Оперу на Конвентгарденскомъ Театрѣ, гдѣ давали оперу „*Алреция Врджия*“. Пѣли г-жи Гриси и Альбони, гг. Маріо и Тамбурини.

6-го *Июня*, Великій Князь присутствовалъ при богослуженiи въ церкви Россiйскаго Посольства. Въ 5 часовъ, Его Императорское Высочество посетилъ Герцогиню Кентскую, накануне ея отъезда въ Германію; потомъ, въ сопровожденiи графа Гейдена, прогуливался пешкомъ въ Кенсингтонскомъ Саду.

Въ 8 часовъ, Великій Князь обѣдалъ у Герцога и Герцогини Кембриджскихъ. Между приглашенными къ столу особами находились: Герцогъ Веллингтонъ, Герцогъ Девонширскій, Адмиралъ Кодрингтонъ, Маркизъ д'Энгльси, лордъ Финрой Сомерсетъ и генералъ сэръ Гарри Смитъ, снискавшій блистательную военную славу въ послѣднихъ походахъ остиндскихъ.

Вчера, по просьбѣ маркиза Лондондерри, желавшаго показать Великому Князю второй лейб-гвардейскій полкъ, состоящій подъ его начальствомъ, Его Императорское Высочество, въ мундирѣ, отправился въ казармы Регента Парка, гдѣ съ живымъ участiемъ осматривалъ помлутый полкъ.

Послѣ завтрака, Великій Князь поехалъ въ Сити, чтобы осмотрѣть лондонскую башню, послѣ того посетилъ церковь св. Павла и *Guilddhall*, приемную залу, гдѣ происходить засѣданiя лорда-мера.

Въ 7½ часовъ, лордъ Лондондерри давалъ обѣдъ въ честь Его Императорскаго Высочества. Въ числѣ гостей находились Герцогъ Веллингтонъ, Маркизъ д'Энгльси, лордъ Комбермеръ и вышіе офицеры втораго лейб-гвардiи полка.

Послѣ обѣда, леди Лондондерри имѣла у себя многочисленное собранiе, въ которомъ, между прочимъ, присутствовали Ихъ Кор. Высочества Герцогиня Глостерская и Герцогиня Кембриджская.

(Изъ N. 269 *J. de St. P.*)

9 *Июня*.

Принцъ Оскаръ Шведскій возвратился въ Портсмуть и теперь осматриваетъ арсеналы, корабельныя верфи и другія примѣчательности.

— Въ обѣихъ палатахъ парламента разсуждали вчера о португальской интервенци. Въ верхней палатѣ, гр. Элленборо прочелъ, изъ французскаго журнала, депешу къ принцу Жуэвильскому, въ коей правительство поручаетъ ему отправиться съ своею эскадрою въ Лиссабонъ. По сему поводу графъ спросилъ министровъ, приметъ-ли принцъ, какъ старшій чиномъ, начальство надъ соединенными флотами? Маркизъ Ландеуи отвѣчалъ на это, что хотя и извѣстно, что Франція отправляетъ въ Португалію свои корабли, но не извѣстно кто ими будетъ командовать. Въ нижней палатѣ предлагалъ этотъ вопросъ лордъ Бентвикъ, но лордъ Джонъ-Россель отвѣчалъ на это, что флоты не будутъ соединены подъ команду одного начальника, и что адмиралу Паркеру предисапо не принимать начальства ни надъ французскимъ, ни надъ испанскимъ флотами, хотя вѣроятно, что оба сiи флота охотно будутъ слушать его совѣты. Что касается до принца Жуэвильскаго, то первый министръ былъ убѣжденъ, что онъ не отправится въ Португалію.

Jeżdзилъ до инженера, Sir John Renni, który Go przyjmował w swoim zakładzie, gdzie się robią parowe maszyny, niedaleko mostu Blakfriar. WIELKI XIĄŻE zabawił tam dwie godziny dla obejrzenia obszernego zakładu we wszystkich szczegółach, które nie tylko były okazywane Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI przez samego Renni, ale też i objaśnione przez starszych majstrów różnych oddziałów.

Następnie, WIELKI XIĄŻE zwiedził olbrzymi browar Barclay'a i Perkins'a.

O godzinie pół do drugiej, zamówione było śniadanie w Tawernie Londyńskiej (*Bishopsgate-Street*, w City), aby udać się ztamąd do Mennicy Królewskiej. WIELKI XIĄŻE przybył tam o godzinie pół do trzeciej i przepędził całą godzinę na oglądaniu procesu wybijania złotej i miedzianej monety, jako też srebrnych medali. Przy tej okoliczności wybity został medal z napisem, wyrażającym dzień zwiedzenia mennicy przez Jego CESARSKĄ WYSOKOŚĆ.

O godzinie 4½, WIELKI XIĄŻE wrócił do hotelu Mivarta. Wypocząwszy przez godzinę, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ udał się konno dla oddania wizyty Xięciu Oskarowi Szwedzkemu.

O godzinie 6½, WIELKI XIĄŻE jechał obiad u Królowej wdowy, która potem udała się z Nim na Operę Włoską w teatrze Coventgarden, gdzie przedstawiono operę „*Lukrecya Borgias*“. Spiewały Pani Grisi i Pani Abbou, oraz PP. Mario i Tamburini.

Dnia 6 czerwca, WIELKI XIĄŻE był obecny na nabożeństwie w kaplicy Rossyjskiego poselstwa. O godzinie 5-ej, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ odwiedził Xięźnę Kent, w wigilią jej odjazdu do Niemiec; następnie, w towarzystwie H. Hajdena, przechadzał się pieszo w ogrodzie Kensington.

O godzinie 8-ej, WIELKI XIĄŻE jechał obiad u Xięstwa Cambridge. Między zaproszonymi znajdowali się: Xiąże Wellington, Xiąże Devonshire, Admiral Codrington, Margr. d'Anglesey, Lord Fitzroy Sommerset i Jenerał Sir Harry Smith, który okrył się znakomitą chwałą wojenną w ostatnich wyprawach w Indostanie.

Wczoraj, na prośbę Margr Londondery, który chciał okazać WIELKIEMU XIĘCIU drugi półk Lejb-gwardyi, zostający pod jego dowództwem, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ, w mundurze, udał się do koszar Parku Regenta, gdzie z żywym zajęciem oglądał półk pomieniony.

Po śniadaniu, WIELKI XIĄŻE udał się do City, dla obejrzenia Wieży Londyńskiej; poczem zwiedził kościół św. Pawła i Guildhall, salę do przyjmowania gości, gdzie się odbywają posiedzenia Lorda-Mera.

O godzinie 7½, Lord Londondery dawał obiad na cześć Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI. W liczbie gości znajdowali się: Xiąże Wellington, Margr. d'Anglesey, Lord Combermer i wyżsi oficerowie drugiego półku Lejb-gwardyi.

Po obiedzie, Lady Londondery miała u siebie liczne zgromadzenie, na którym, między innymi, znajdowały się Ich Królewskie Wysokości: Xięźna Gloucester i Xięźna Cambridge.

(Z N. 269 *Journal de St. Petersbourg*).

Dnia 9 czerwca

Xiąże Oskar Szwedzki wrócił do Portsmouth, a obecnie zajmuje się oglądaniem arsenałów, warsztatów okrętowych i innych osobliwości.

— W obu Izbach parlamentowych mówiono wczoraj o interwencji Portugalskiej. W Izbie Wyższej, Hr. Ellenborough odczytał z dziennika francuzkiego depeszę do Xięcia Joinville, w której rząd poleca mu, aby z flotą swoją odpłynął do Lizbony. Z tego powodu zapytał Ministrów: czy Xiąże, jako najstarszy oficer w stopniu, obejmie dowództwo nad połączonymi flotami? Margr. Lansdowne odrzekł na to, że wprawdzie mu wiadomo, iż Francya wysłała swoje okręty do Portugalii, ale nie wie, kto niemi dowodzić będzie. W Izbie Niższej zapytał o toż samo Lord Bentinck, ale odpowiedział mu Lord John Russell, że floty nie będą z sobą połączone pod rozkazami jednego wodza, owszem nawet polecono Admirałowi Parker, żeby nie przyjmował dowództwa, ani nad francuzką, ani nad hiszpańską flotą, lubo rady jego pewnie będą słuchane. Co się tyczy Xięcia Joinville, pierwszy Minister był pewny, że ma się udać do Portugalii.

— Въ *Observer* повторяютъ, что парламентъ будетъ закрытъ въ первой половинѣ Июля и послѣ этого распущенъ, если какія либо непредвидѣнные обстоятельства тому не воспрепятствуютъ.

11 Мая.

Во время происходившихъ вчера совѣщаній по проекту Г. Юма относительно интервенціи въ Португаліи, парламенту предложены были по сему предмету бумаги, которыя составляютъ 377 страницъ. Въ *Times* сообщаютъ краткое извлеченіе изъ нихъ, которое однако заключаетъ мало новаго. Лишь только убѣдились, что силы португальской Королевы недостаточны, для подавленія мятежа, тотчасъ замѣтили, что если Англія не приметъ участія въ этой борьбѣ, то или инсургенты одержатъ совершенную побѣду, или же Франція и Испанія доставятъ Лиссабонскому двору поддержаніе, въ коемъ Англія отказала. То или другое англійскимъ правительствомъ признано неизбежнымъ, и оба случая найдены вредными для интересовъ Португаліи и Англіи.

— Въ верхнемъ парламентѣ лордъ Станлей предложилъ вопросъ: даны-ли англійскимъ правительствомъ инструкціи относительно поведенія съ португальскими пѣвниками, кои уже взяты, или еще будутъ взяты англійскою эскадрою? Лордъ Ландоунъ отвѣчалъ, что пѣвники взяты эскадрою безъ всякихъ условій, но они притомъ не были подвергнуты никакимъ ограниченіямъ. За сими лордъ Станлей обѣщаль возобновить пренія относительно португальскихъ дѣлъ.

— Надежды на предстоящую жатву весьма благоприятны въ Ирландіи; кое гдѣ говорятъ о появившейся вновь картофельной болѣзни, но она, по видимому, есть единственное слѣдствіе того, что самки сѣмена были поражены болѣзнію.

Г Е Р М А Н І Я.

По извѣстію изъ Герцогства Гольштейнскаго, напечатанному въ *Journal de St. Peterbourg*, Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, утромъ 13-го Іюня, прибылъ съ своимъ семействомъ въ Киль и, посѣтивъ Герцога Гольштейн-Готторпскаго, изволилъ отправиться въ Гамбургъ по желѣзной дорогѣ, съ особымъ поѣздомъ.

Съ береговъ Эльбы, 9 Іюня.

По извѣстіямъ изъ Гамбурга, англійское правительство предлагаетъ сдѣлать изъ Гельголанды второю Гибралтаръ, а потому самому ключъ къ Германіи. Между прочимъ, тамъ устроена будетъ обширная гавань, въ коей могло бы помѣститься нѣсколько сотъ кораблей. Для сихъ огромныхъ предпріятій, назначено, будто бы, на первый случай 6,800,000 мар. (слишкомъ 2,550,000 руб. сер.).

— Во франкфуртскихъ журналахъ сообщаютъ слѣдующее извѣстіе изъ Оффенбаха, отъ 24 Мая: Возникшія загодѣ предъ симъ, между нѣкоторыми числомъ Евреевъ здѣшняго города, проектъ празднованія Воскресенія, вмѣсто Субботы, и совершенія богослуженія на нѣмецкомъ языкѣ, приводится въ исполненіе стараніями нашего раввина, Д-ра Формштехера. Въ будущее Воскресенье, по полудни, будетъ происходить первый релігіозный обрядъ по сему проекту. Сіе новое учрежденіе будетъ имѣть благотворныя послѣдствія. Наши единовѣрцы убѣдятся въ томъ, что мы не хотимъ измѣнять вѣры, но только намѣрены сблизиться съ практическою жизнію.

Б Е Л Г І Я.

Брюссель, 12 Іюня.

Герцогиня Кентская и князь Лейнингенъ проѣхали чрезъ сію столицу въ Германію.

— Носителъ слухъ, что въ министерствѣ послѣдуетъ перемѣна. Нышншіе министры будутъ еще некоторое время управлять дѣлами, впредь до назначенія новыхъ, соотвѣтственно желанію новаго состава палаты. Въ палату представителей поступили 27 новыхъ членовъ.

И Т А Л І Я.

Римъ, 28 Мая.

Съ нетерпѣніемъ ожидаютъ здѣсь обнародованія доклада, одобреннаго Папою на счетъ ревизіи фи-

— *Dziennik Obser* знову повтаря, że parlament będzie zamknięty w pierwszej połowie lipca, a następnie rozwiązany, jeżeli nadzwyczajne okoliczności nie staną temu na przeszkodzie.

Dnia 11 czerwca.

Na odbytych wczoraj naradach nad wnioskiem P. Hume, względem interwencji w Portugalii, przelożone Izbie zostały w tym przedmiocie papiery, które tworzą akta z 377 stronie in folio złożone. *Times* udziela z nich krótki wyciąg, który jednak mało co nowego zawiera. Skoro się przekonano, że siły Królowej Portugaliskiej nie są w stanie przylumić powstania, widocznem było, że jeżeli Anglia nie wmięsza się do tej walki, powstańcy odnieśli by zupełne zwycięstwo, albo Francya i Hiszpania udzieliły by dworowi Lizbońskiemu wsparcie, którego Anglia odmówiła. Jedno lub drugie uważał rząd angielski za nieuchronne i równie za szkodliwe tak dla interesów Portugalii jak i Anglii.

— W Izbie Wyższej zapytał Lord Stanley, czy rząd angielski udzielił instrukcje względem postępowania z jeńcami portugalskimi, których eskadra angielska zabierze lub już zabrała? Lord Lansdowne odpowiedział, że jeńcy bez żadnych warunków dostali się w moc eskadry, ale też żadnym szczególnym ścieśnieniom nie ulegli. Po czém Lord Stanley zapowiedział na dzień 15 moego względem interesów portugalskich.

— Nadzieje przyszłych żniw w Irlandyi są bardzo pomyslnie; gdzie niegdzie mówią o zjawieniu się znowu choroby kartoflanej, ale ta zdaje się być skutkiem jedynie użytych do sadzenia chorobliwych kartofli.

Н І Е М С К І.

Według wiadomości otrzymanych z księstwa Holsztyńskiego, umieszonych w *Journal de St. Peterbourg*, Jego Cesarza Wysokość Cesarzewicz Nastezca Tronu, rano d. 13-go czerwca, przybył ze swoją rodziną do Kiel, i odwiedziwszy Xięcia Holsztyńskiego, raczył udać się do Hamburga koleją żelazną, w oddzielnym pociągu.

Od brzegów Elby 9 czerwca.

Według doniesień z Hamburga, rząd angielski zamierza z Helgolandy zrobić drugi Gibraltor, a tem samem klucz do Niemiec. Między innemi, ma tam być zbudowany obszerny port, w którymby się kilkaset okrętów pomieścić mogło. Na te olbrzymie budowy przeznaczycie miano tymczasowie 6,800,000 marków cour. (przeszło 2,550,000 rub. sr.)

— *Dziennik Frankfortski* donosi z Offenbach, pod dniem 24 maja, co następuje: „Wszczęty przed rokiem przez pewną liczbę Izraelitów miasta tutejszego projekt zaprowadzenia nabożeństwa w Niedziele, zamiast w Soboty i w języku niemieckim, urzeczywistnia się staraniem naszego Rabina, Dra Formstecher. W przyszłą Niedziele po południu, odbędzie się pierwsza uroczystość religijna. To nowe urządzenie będzie miało pomyslnie skutki. Nasi starowierni spółwyznawcy przekonują się, że nie chcemy religii obalać, ale tylko zastosować ją do życia praktycznego.“

Б Е Л Г І Я.

Bruxella, 12 czerwca.

Xiężna Kent przejeżdżała przez tutejszą stolicę, z Xięciem Leiningen, udając się do Niemiec.

— Krąży tu pogłaska, że gabinet będzie zmieniony. Dotychczasowi Ministrowie będą jeszcze czas jakiś kierować sprawami rządu, nim Król wybierze osoby, któreby odpowiedziały życzeniom nowego składu Izb. Izba Reprezentantów otrzymała 27 nowych członków.

В Л О С Н У.

Rzym, 28 maja.

Z niecierpliwością oczekują tu na ogłoszenie zaleconej przez Papieża rewizyi finansowego stanu klasztor-

нашего состояния монастырей и других благотворительных заведений в церковной области; малочисленные монастыри будут назначены для помещения разных гражданских присутственных мест; этим казна сэкономит слишком полмиллиона скуди в год назначенных для найма помещений для присутственных мест.

— В циркуляре, изданном, на днях, кардиналом статс-секретарем Джинци, относительно ареста за долги, объявлено, что Его Святейшество давно уже занимается составлением проекта реформы закона о торговле.

— Завтра будет здесь происходить торжественный выбор генерала Канувинского ордена, члена здешнего конвента и депутатов всех иностранных провинций. Кроме генерала, будут еще избраны генерал-прокурор и 6 дефиниторов. Относительно этих выборов, Папа издал мудрое распоряжение, по которому дефиниторами могут быть не только Италианцы, но также и иностранцы.

— Восторг к Папе распространяется даже и в жителях Геттского предместья, населенного Евреями, который обнаружился в них особенно после распоряжения Его Святейшества, которым повелевается, чтобы Евреи почитаемы были наравне с другими обывателями. Сегодня, в церкви св. Иоанна Латеранского, происходил торжественный обряд крещения четырех Евреев: трех мужчин и одной женщины. Его Святейшество лично совершил сей обряд и после литургии приобщил их Святых Таинств. При сем случае Папа произнес проповедь, преимущественно к новокрещенных, которая разстрогала до слез многочисленное собрание.

— Вчера скончалась здесь супруга лорда Дудлей Стюарт, дочь покойного Люциана Бонапарте и сестра Карла Бонапарте, герцога Конно, пребывающего ныне в Англии.

— Уже две недели продолжают здесь жары в 24 и 25 градусов по Реом.

1 Июня.

Папа возвратился из Субиако; жители встретили Его Святейшество с обыкновенною радостью. Во время пребывания в Субиако, не только туземцы, но даже тысячи Неаполитанцев приходили ежедневно с тою целью, чтобы насладиться лицезрением Его Святейшества.

— Наследный принц Баварский отправился сегодня через Модену в Мюнхен; вчера вечером он откланивался Папе.

— Испанская Королева Христина прибыла сегодня из Неаполя.

— Г-н Кастильо и Абенса фздал в Неаполь для приветствования Королевы Христины, а вчера был принят Папою в аудиенции в Субиако.

— Статуты установленного Папою нового ордена Заслуги, который должно считать возстановлением ордена Святого Иоанна, и кавалеры коего будут иметь наименование *Pictisti*, уже утверждены Его Святейшеством, и будут обнародованы 16-го Июня, в годовщину восшествия на престол Папы.

— Министор Амичи, назначен секретарем министерского совета (*Consiglio*).

— В Болонии будет открыт филиальный банк здешнего банка, необходимость коего давно была ощущаема.

— Провинциальные депутаты соберутся впрямь к осени; они представят Папе желания страны.

— Здешние журналы весьма интересуются прусским сеймом.

— Город Камерино подал Папе прошение об устранении Иезуитов от завязывания тамошними училищами.

Испания.

Мадрид, 2 Июня.

Здесь получена 30 Мая заключенная в Лондоне 21 числа конвенция, относительно интервенции в делах Португалии; на другой день председатель совета министров, г-н Пачеко, снесся с португальским посланником графом Томаром, насчет отправления нужного количества войск. Испанский вспомогательный корпус будет состоять из 14,000 чел., о чем тотчас дано знать лондонскому и парижскому кабинетам. Между тем получено уже известие, что ис-

рота и других институтов добровольных в Паństwie Корсичелюм. Мniej zaludnione klasztorzy będą przeznaczona na pomieszczenie różnych dykasteryi cywilnych; przez co skarb oszczędzi sobie rocznie przeszło pół miliona skudów, wydawanych dotychczas na najem lokali dla władz rządowych.

— В околицу, który Kardynał Sekretarz Stanu Gizzi wydał w tych dniach względem aresztu za długi, zapewniono, że Ojciec św. już od dawna zajmuje się planem reformy prawa handlowego.

— Jutro odbędzie się tu uroczysty wybór Jenerała zakonu Kapucynów, przez członków tutejszego konwentu i deputowanych ze wszystkich zagranicznych prowincyi. O rózce Jenerała, obrany jeszcze będzie Prokurator Jeneralny i sześciu Definitorów. Pod względem tych wyborów wydał Papież bardzo mądre urządzenie. Definitorami bowiem mają być obierani nie tylko sami Włosi, ale także i inni cudzoziemcy.

— Zapal dla Papieża rozciąga się nawet i do mieszkańców przedmieścia Ghetto (zamieszkałego przez Żydów), do czego przyczyniły się rozporządzenia Papieża, aby Żydzi na równi z innymi obywatelami uważani byli. Przed wyjazdem Ojca św. do Subiaco, w kościele św. Jana Laterańskiego odbył się uroczysty chrzest czworga Żydów; trzech mężczyzn i jednej kobiety. Sam Ojciec św. ochrzcił ich, bierzmował i po mszy św. dawał im komunię św. Przy tej okoliczności miał Papież kazanie, które obrócone było szczególnie do nowo-nawróconych, i które liczną zgromadzonych słuchaczy aż do łez rzewnych wzruszyło.

— Wczoraj umarła tu małżonka Lorda Dull-y Stuart, córka zmarłego Lucjana Bonapartego, a siostra przyrodna Karola Bonapartego, Xięcia Canino, bawiącego obecnie w Anglii.

— Od 2-eh tygodni mamy tu upały, dochodzące do 24 i 25 st. Reaum.

Dnia 1 czerwca.

Ojciec św. wrócił z Subiaco; lud tutejszy przyjmował go ze zwykłym zapalem. Podczas pobytu w Subiaco, nie tylko krajowcy, ale nawet tysiące Neapolitańczyków przybywało codziennie dla oglądania oblicza Jego Świątobliwości, obchodząc pod miastem na polu.

— Następca tronu Bawarski wyjechał dzisiaj, przez Mołenę do Monachium, a wczoraj wieczorem miał posłuchanie pożegnalne u Jego Świątobliwości.

— Królowa Krystyna hiszpańska przybyła tu dziś z Neapolu.

— P. Castillo y A yensa jeździł do Neapolu, dla powitania Królowej Krystyny, a onegdaj miał posłuchanie u Ojca św. w Subiaco.

— Statuta utworzonego przez Papieża nowego orderu Zasługi, który uważać należy za przywrócenie orderu Piusa IV, i którego Kawalerowie nosić będą nazwę *Pictisti*, już zostały przez Ojca św. podpisane; ogłoszenie ich nastąpić ma d. 16 czerwca, w rocznicę wstąpienia na tron Papieża.

— Monsignore Amici mianowany został Sekretarzem Rady *Concilium* Ministrów.

— W Bolonii urządzonym będzie filialny bank tutejszego banku, którego potrzeba od dawna uznawana była;

— Deputowani z prowincyj zjadą się tu zapewne ku jesiени, i złożą życzenia kraju u stóp Stolicy Apostolskiej.

— Sejm pruski zajmuje bardzo tutejsze dzienniki.

— Miasto Camerino podało do Papieża prośbę o usunięcie Jezuitów od dalszego kierowania tamtejszemi szkołami.

Hiszpania.

Madryt, 2 czerwca.

Dnia 30 maja, nadeszła tu konwencya, zawarta 21 w Londynie, w przedmiocie interwencji w sprawie Portugalskiej, a nazajutrz, Prezes rady Ministrów, P. Pacheco, zawarł układ z Posłem Portugalskim, Hrabią Thomar, co do liczby wojsk wysłać się mających. Korpus posiłkowy hiszpański ma się składać z czterestu tysięcy ludzi. Uwiadomiono o tem natychmiast dwory: Londyński i Paryżki. Tymczasem nadeszła tu wiadomość, iż wojsko hiszpańskie przeszło Minho i zmusiło rokoczan Portugalskich

панскія войска, переправились черезъ Миньо, и принудили португальскихъ инсургентовъ снять осаду програницной крѣпости Валенсы. Повидимому, англійскій полковникъ, прибывшій изъ Лиссабона 26 Мая въ Туу, привезъ генераль-капитану Галиции депеши, по силѣ коихъ, онъ съ своимъ корпусомъ вступилъ въ предѣлы Португаліи.

— Третьяго дня министры отправились къ Королю въ Пардо, и были у него нѣсколько часовъ: Король рѣшился перебраться на жительство въ Валладолидъ.

— Говорятъ, что между войсками ходитъ по рукамъ воззваніе, возбуждающее ихъ признать Короля своимъ самодержцемъ.

— Герцогъ Мира получилъ прощеніе и дозволеніе возвратиться въ Испанію. Ему возвращены все титулы и чины, и назначена коммисія для разсмотрѣнія правъ его на конфискованныя его имѣнія.

— Папскій нунцій до сихъ поръ не вступилъ въ отправленіе своей должности и не принялъ посещенія членомъ дипломатическаго корпуса; онъ имѣлъ только конференцію съ председателемъ министровъ, и принималъ нѣкоторыхъ прелатовъ находящихся въ столицѣ.

— Королева купила недавно нѣсколько лошадей англійской породы; когда лошади снй приведены были во дворецъ, Е. В. приказавъ тотчасъ осѣдлатъ одну изъ нихъ, сѣла на нее, не дозволить прежде испытать. Всѣхъ удивляетъ ловкость Королевы въ верховной ѣздѣ.

— Королева послала къ намѣстнику Египта письмо о присылкѣ ей 20 арабскихъ верховыхъ лошадей.

— 19 Мая, въ Белугурѣ снова разстрѣляли 5 карлистовъ. Въ этотъ городъ прибыло 11 чел. съ оружіемъ, принадлежавшихъ къ карлистской шайкѣ, и потребовали распространенія на нихъ амнистіи, которая и была имъ дана.

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 4 Іюня.

Опортская юнта подала англійскому консулу въ Оporto протестъ противъ насильственнаго овладѣнія инсургентскою эскадрою, состоящею изъ 12 кораблей. Проживающіе въ Оporto Англичане, опасаясь волненія жителей, бѣжали, въ числѣ 230 человекъ, на корабли, находящіеся на рѣкѣ Дуэро. Юнта успѣла сохранить порядокъ, хотя Салданья, не смотря на перемиріе, двинулъ впередъ главную свою квартиру къ Григо, находящемуся въ двухъ миляхъ отъ Оporto, а испанскій отрядъ разбилъ войска юнты и прогналъ ихъ изъ Валенсы, причѣмъ послѣдніе лишились 100 человекъ убитыми.

— Тотчасъ по полученіи здѣсь извѣстія о поражении инсургентовъ, нанесенномъ имъ англійскимъ флотомъ, и о взятіи въ плѣнъ графа Дасъ-Антаса, англійскій адмиралъ Паркеръ вошелъ въ переговоры съ другимъ начальникомъ инсургентовъ, Виконтомъ Сада-Бандейрою, въ слѣдствіе коихъ наконецъ юнта постановила принять условія, предложенныя англійскимъ полковникомъ, Вильдомъ.

— Плѣнниковъ и корабли привезли, поды конвоемъ, на рѣку Тагъ, послѣ чего первыхъ высадили въ окрестностяхъ крѣпости Санъ-Юліано, гдѣ они останутся поды стражею англійскихъ морскихъ солдатъ, такъ какъ адмиралъ Паркеръ ни поды какимъ видомъ не хочетъ выдать ихъ португальскому правительству, объявляя, что онъ будетъ держать ихъ до тѣхъ поръ, пока Донною Марією не будутъ исполнены условія, на коихъ Англія заключила интервенцію.

— Изъ Оporto сообщаютъ, что юнта, по взятіи ея эскадры, предоставила свободу герцогу Терцейрѣ, который въ продолженіе 8 мѣсяцевъ находился въ заключеніи.

do odstąpienia od oblężenia twierdzy pogranicznej Valenza. Zdaje się, że Półkownik angielski, który z Lizbony przybył przez Vigo dnia 26 maja do Tuu, przywiózł depesze kapitanowi Jeneralnemu Galicji, na mocy których tenże wydał swym wojskom rozkaz wkroczenia do Portugalii.

— Zawczoraj udali się Ministrowie do Króla w Pardo i mieli z nim kilkogodzinną naradę. Król postanowił przemieścić się na mieszkanie do Valladolid.

— Mówią, że pomiędzy wojskiem krąży odezwa, zachęcająca je do uznania Króla swoim jedynym władcą.

— Xiążę Pokoju otrzymał zupełne uwolnienie od winy, a oraz pozwolenie powrotu do Hiszpanii. Przywrócono mu tytuły i godności, i wyznaczono kommissyą, która ma rozpoznać jego prawa do dóbr utraconych.

— Nuncjusz Papieżki dotychczas nie rozpoczął swego urzędowania i nie przyjął odwiedzin ionych dyplomatów; miał tylko naradę w swoim mieszkaniu z Prezesem Ministrów, i udzielił posłuchania niektórym praelatom, obecnym w stolicy.

— Królowa zakupiła niedawno kilka angielskich koni; gdy te przybyły, wybrała z nich najsilniejszego i natychmiast dosiadła, nie dając go wprzód probować koniuszemu. Wszyscy podziwiają zrzeczność Monarchini w jeźdzeniu konno.

— Królowa udała się do Wice-Króla Egiptu z prośbą, aby jej przysłał 20 Arabskich koni wierzchowych.

— W Belaguer rozstrzelano znowu d. 19 maja 5 Karlistów. Do tegoż miasta przybyło 11 ludzi z bronią, którzy należeli do bandy karlistowskiej, i żądali dobrodziejstwa amnestyi, która im też udzieloną została.

PORTUGALIA.

Lizbona, 4 czerwca.

Junta Oportska podała Konsulowi angielskiemu w Oporto protestacyą, przeciwko gwałtownemu zabraniamu eskadry powstańców z 12 okrętów złożonej. Anglicy przebywający w Oporto, lękając się wzburzenia mieszkańców, schronili się w liczbie 230 ludzi na okręty, stojące na rzece Douro. Jednakże Juncie udało się utrzymać porządek, lubo Saldanha, pomimo zawieszenia broni, posunął dalej główną kwaterę swoją aż do Grigo, o dwie mile od Oporto, a oddział hiszpański pobił wojsko Junty i odpędził je od Valenzy; przyczem ostatnie utraciło 100 ludzi w zabitych.

— Zaraz po nadejściu tu wiadomości o klęsce powstańców, zadanej im przez flotę angielską, i o ujęciu Hr. Das Antas, Admirał angielski Parker zawiązał układy z drugim dowódcą powstańców, Wice Hr. Sa da Bandeira, w skutku których Junta postanowiła nareszcie przyjąć warunki, podawane jej przez Półkownika angielskiego Wylda.

— Zabranym jeńców i okręty przyprowadzono pod eskortą na Tag, a pierwsi wylądowali w okolicy twierdzy St. Juliao, gdzie zostają pod strażą angielskich żołnierzy morskich, gdyż Admirał Parker pod żadnym warunkiem nie chce ich wydać rządowi portugalskiemu, oświadczając, że ich zatrzyma dopóty, dopóki nie zostaną dopelnione przez Donnę Maryą warunki, pod któremi Anglia przyjęła udział w zbrojnej interwencji.

— Z Oporto donoszą, że Junta po zabraniamu jej eskadry, wypuściła na wolność Xięcia Terceiry, który od 8 miesięcy siedział tam w więzieniu.